

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

לעילוי נשמת

ר' עוזיהו אליהו בן ר' שלום קמיסר ז"ל

נלב"ע ח כסלו

לתרומות והנצחות:

הורביץ. בנק פאגי (52). סניף 183. חשבון 654248

[לתרומה בפייפל](#)

זמן חילוק לחם הפנים

אחר הקטרת בזיכי הלבונה, היו החלות מתחלקות לכהנים, ונאכלות **בו ביום**, ובמוצאי שבת, אבל לבוקר נפסלות בלינה.

ואם חל יום הכיפורים להיות בשבת, החלות מתחלקות **לערב**, במוצאי הצום.

אכילת שעיר המוספים של יום הכיפורים

שעיר החטאת של מוסף יום הכיפורים הוא הקרבן היחיד מקרבנות היום שבשרו נאכל לכהנים [שכל שאר המוספים הם עולות שאינן נאכלות, וגם קרבנות הפנימיים אינם נאכלים].

וכשמוצאי יום הכיפורים הוא יום חול, מבשלים [או צולים] **את בשרו של השעיר למוצאי הצום, ונאכל לכהנים** מבושל.

אבל כשחל יום הכיפורים בערב שבת, ומוצאי יום הכיפורים הוא ליל שבת, אי אפשר לבשל את השעיר, כי בישול אסור בין ביום הכיפורים, ובין בליל שבת, [ולהניחו עד למוצאי שבת אי אפשר כי הוא נפסל בבוקר בלינה], **ומאחר שלא היו יכולים לבשלו, היה נאכל במוצאי הצום הוא ליל שבת כשהוא חי.**

וכהנים אנשי אלכסנדריה היו אוכלים אותו כך, ומאחר שאכילת בשר חי אינה מנהג דרך ארץ, אלא מנהג רעבתנות, כינו חכמים את העושים כן בשם בבליים, לומר הרי הם כבבלים השנואים.

סידור שלחן הפנים בזמנו ושלא בזמנו

מצוות לחם הפנים, שיסדרוהו על השלחן עם הבזיכים ביום השבת, ויסלקום לשבת הבאה, ואז יקטירו את הבזיכים, ויאכלו את הלחם, שנאמר, "ביום השֶׁבֶת בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת יַעֲרְכְנוּ לִפְנֵי ה' תַּמִּיד מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם. וְהִיְתָה לְאֶהֱרֹן וּלְבָנָיו וְאֶכְלָהוּ בְּמִקוֹם קֹדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי ה' חֶק עוֹלָם".

ולהלן יתבאר בעזה"י מה הדין כשלא עשו את אחד מהדברים ההלו בשבת:

ב. סידרו את הלחם והבזיכים בשבת כדינם, אבל הקטירו את הבזיכים קודם השבת הבאה.

מאחר שעוד לא הגיע זמן הקטרת הלבונה, הרי היא **פסולה**, [=מחוסרת זמן].

ומאחר שהלבונה שהיא המתיר של הלחם לא קרבה כדינה, גם הלחם לא הותר באכילה.

ומאחר שלא הותר הלחם באכילה, אין חייבים עליו לא משום פיגול, [שאם הקטיר את הבזיכים על מנת לאכול את הלחם לאחר זמנו, לא נתפגל, כי אין דבר נעשה פיגול, אלא כשאין בקרבן פסול אחר מלבד מחשבת הפיגול, אבל כשלא קרבו הבזיכים כמצוותם, הרי זה פסול נוסף, ושוב אין מחשבת פיגול מפגלת]. **ואין חייבים עליו משום נותר,** [שאם אכל מהלחם למחרת השבת, אינו חייב עליו משום איסור נותר, כי מאחר שלא הותר באכילה בזמנו, לא חל עליו איסור נותר].

ואין חייבים עליו משום טומאת הגוף. [שאם אכל מהלחם אדם טמא, אינו חייב כרת של אכילת קדשים בטומאה, שאין חיוב זה אלא על אכילת קדשים המותרים לטהורים].

ג. סידרו את הלחם והבזיכים אחר השבת שלא כדינם.

אם יבוא להקטיר את הלבונה בשבת הסמוכה לסידורם, הרי זו פסולה, כי לא היו הבזיכים על השלחן משבת שעברה, אלא מאמצע השבוע, ולכן עוד לא הוכשרו להקטרה בשבת זו, והרי הם מחוסרי זמן, [כבזיכים שניתנו היום על השלחן, ומיד אחר כך הוקטרו].

אבל תקנתם של הלחם והבזיכים הללו, להניחם על השלחן עד השבת הבאה, ואף על פי שעומדים על השלחן יותר משבוע שלם, אינם נפסלים בלינה אחר השבוע, [כגון אם נסדרו ביום ראשון אינם נפסלים אחר יום ראשון הבא], כי באמת אינם מתקדשים אלא בשבת הראשונה שאחר סידורם, ונמצא שרק בשבת הבאה יש שבוע אחד מאז קידושם, ונמצא שאז הוא זמן סילוקם, ויוקטרו הבזיכים כדין והלחם יאכל.

כן מבואר במשנתנו, שכשיהיו הלחם והבזיכים על השלחן, מאמצע שבוע עד שבת שניה שאחר כך הם כשרים, כי באמת אינם מתקדשים אלא

בשבת הראשונה ונמצא שאינם קדושים אלא

משבת לשבת.

אולם בגמרא מבואר, שכלי שרת מקדשים את הניתן עליהם אף בלילה שקודם הגעת זמנם, ואם כן כשיהיו הלחם והבזיכים על השלחן קודם השבת, הם יתקדשו כבר בליל שבת, ויפסלו בכך בלינה.

- לכן, לדעת רבא, אין התקנה הזו מועילה, אלא אם כן יסלקו את הלחם והבזיכים קודם כניסת השבת הראשונה, כדי שלא יקדשו בליל שבת להיפסל, ויחזרו ויסדרו ביום השבת.

- אבל לדעת רב אשי, אין צורך להקדים ולסלקם קודם השבת, כי לדעתו, מאחר שלא נסדר השלחן בזמנו, הרי הוא כמי שסדרו קוף, ואפילו בשבת עצמה אינו מקדש את הלחם והבזיכים, עד שיחזרו הכהנים ויסדרוהו, ולכן ניתן להניח הכל על השלחן עד יום השבת, וביום השבת יכנסו הכהנים ויסלקו ויחזרו ויערכוהו.

א. סידרו את הלחם בשבת כדינו ואת הבזיכים

אחר השבת שלא כדינם.

ללחם הזה אין תקנה, כי אם יקטירו את הבזיכים בשבת הבאה, הם פסולים, כי לא נתקדשו בשבת הראשונה, ומאחר שהם פסולים, אינם מתירים את הלחם, [וממילא אין חייבים עליו משום פיגול נותר וטמא].

ולהניח הכל שבת נוספת, עד שיגיע זמן הקטרת הבזיכים לא יועיל ללחם, כי מאחר שהלחם כבר נתקדש בשבת הראשונה, אחר השבת השניה שהגיע זמן סילוקו הוא נפסל בלינה, ואי אפשר להשהותו עד השבת השלישית שבה יוכשו הבזיכים להיקטר.

[אבל לבזיכים יש תקנה, להשהותם עד השבת השלישית, ובשבת השניה, יסדרו עימהם לחמים אחרים שיקדשו עימהם].

קרבן שנעשית בו עבודה בלילה

כל קרבן שנעשית בו עבודה בלילה, הרי זה נפסל ויוצא לבית השריפה. וכן ששנינו במסכת יומא לעניין שחיטת הזבח, שקודם שחיטת התמיד, הממונה היה אומר, צאו וראו אם האיר היום והגיע זמן השחיטה, וכשהאיר היום, הרואה שעל הגג היה אומר ברקאי, [כלומר הבריק והאיר היום], ומתתיא בן שמואל הממונה על הפייסות של קרבן התמיד, היה שואל את הרואה, האם האיר פני כל המזרח עד שבחברון, והוא אומר הן. והסיבה שהוצרכו לכל זה, לעלות לגג ולראות אם האיר כל המזרח, כי פעם אחת עלה מאור הלבנה סמוך לבוקר, וטעו שהאיר המזרח, ושחטו את התמיד בלילה, והוצרכו להוציאו לבית השריפה.

ולא רק קרבן שנשחט בלילה נפסל בכך, אלא אף

עוף שנמלק בלילה נפסל בכך.

וכן מנחה שנקמצה בלילה נפסלת בכך, ואין לומר שיחזירו את הקומץ לתוך המנחה, ויקמצו שנית ביום, כי אף שאין המנחה מתקדשת בלילה להיקרב, מאחר שניתנה בכלי היא מתקדשת להיפסל, שכלי שרת מקדשים אף שלא בזמנם, בלילה שקודם הגעת הזמן. [רש"י פירש שפסול המנחה הוא מחמת שנקמצה קודם זמנה, והרי היא מנחה מחוסרת זמן. ותוסי' פירשו, שפסול המנחה הוא בלינה, ואפילו לא נקמצה, מאחר שניתנה בלילה בכלי, היא מתקדשת להיפסל בלינה בעלות השחר].

-

זה הכלל היה במקדש, כל המסיך את רגליו [שהלך לבית הכסא לעשיית גדולים] טעון טבילה, וכל המטיל מים, טעון קדוש ידים ורגלים.

מספר הימים שבין האפייה

לאכילה של שתי הלחם ולחם הפנים

אפיית שתי הלחם ולחם הפנים אינה דוחה לא שבת ולא יום טוב, ולפיכך, מספר הימים בין האפייה לאכילה, יהיה כמבואר בטבלה להלן.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם	כשערב יום טוב ביום חול	אפייה בערב יום טוב	אכילה ביום טוב שני [יום שני לאפייה]								
מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	כשיום טוב אחר השבת	אפייה בערב שבת	שבת שהוא ערב יום שלישי [לאפייה]								
מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	רוב ימות השנה	אפייה בערב שבת	מתקדש על השלחן בשבת	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום ששי	מסולק בשבת ונאכל [יום תשיעי לאפייה]	
מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	כשחל יום טוב בערב שבת	אפייה ביום חמישי שהוא ערב יום טוב	מתקדש על השלחן בשבת	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום ששי	מסולק בשבת ונאכל [יום עשירי לאפייה]	
מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	חלו שני טובים	אפייה ביום רביעי שהוא ערב יום ראש השנה	מתקדש על השלחן בשבת	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום ששי	מסולק בשבת ונאכל [יום עשירי לאפייה]	
מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]	מספר הימים שבין אפיית לחם הפנים לאכילתם [לדעת רבן שמעון בן גמליאל משעור רבי]

א. ואי קשיא שנים עשר ניהו דהא אין נאכלות עד מוצאי שבת דיום אחד עשר הוא יום הכיפורים לא קשיא דלעניין אכילת קדשים לילה הולכת אחר היום שעבר. [רש"י]. ונראה דלא קשיא מידי דאם באו עדים בראש השנה מן המנחה ולמעלה דנהגין אותו היום קודש ולמחר קודש יום שני עיקר ומניין מינייה ויחול יום הכיפורים אחר השבת. ואם קודם מנחה באו עדים לא עבדינן אלא חד יומא ומחר דהוא ערב שבת חול ... חוזרים ועושים אחרים.

סליק פרק שתי הלחם

פרק שנים עשר המנחות והנסכים

פדיון מנחות ונסכים

סולת שהקדישוה לצורך מנחה, ויין שהקדישוהו לצורך נסכים, בשעת ההקדשה אינם קדושים אלא קדושת דמים, שיש להביא מהם קרבן למזבח, ורק כשניתנו בכלי שרת, קדשו קדושת הגוף להיות קרבים בעצמם למזבח.

< ומשעה שקדשו קדושת הגוף.

– **לדברי הכל, אין להם פדיון**, כלומר אי אפשר להוציאם לחולין, אף לא תמורת דמי חולין שיהיו קדושים תחתיהם, ולא רק כשהם טהורים וראויים לקרבן אינם נפדים. **אלא אף אם נטמאו ונפסלו להקרבה**, אין להם פדיון, [אלא יצאו לבית השריפה כקדשים פסולים].

ואף על פי שמצינו שבהמה, שנפל בה מום, [שמחמתו היא נחשבת כבהמה טמאה כפי שיתבאר בעזה"י בדף ק"א], נפדית, אף על פי שכבר קדשה קדושת הגוף להיקרב למזבח, מנחות ונסכים שקדשו קדושת הגוף ונטמאו אינם נפדים.

והטעם לכך, כי לא מצינו דבר שנפדה אחר שנתקבל בכלי שרת, שכן אף בהמה אינה נפדית על ידי המום אלא קודם שחיטה, אבל אחר שחיטה, שנתקדשה בכלי שרת, אין לה פדיון.

< וקודם שקדשו המנחות והנסכים קדושת

הגוף.

– **לדעת שמואל**, [וכן לדעת רב אושעיא בלשון שני בדף ק"א], כל זמן שלא קדשו קדושת הגוף, ואין בהם אלא קדושת דמים, **אפילו אם הם טהורים**, וראויים להקרבה, **יש להם פדיון**, כלומר ניתן להוציאם לחולין תמורת דמי חולין שיהיו קדושים תחתיהם קדושת דמים, ויביא בדמים מנחות ונסכים אחרים.

דף ק"א

– **ולדעת רב כהנא** [וכן לדעת רב אושעיא בלשון ראשון], אף על פי שלא קדשו קדושת הגוף אלא קדושת דמים, אין להם פדיון אלא אם כן **נטמאו, אבל כל זמן שהם טהורים, אין להם פדיון.**

– **ולדעת רבי אלעזר**, **רוב המנחות וכל הנסכים**, אף על פי שלא קדשו קדושת הגוף אלא קדושת דמים בלבד, אינם נפדים אלא אם כן **נטמאו, ויוצאת מן הכלל הזו היא מנחת חוטא** [עשירית האיפה], שמביאה הדל [על חטאים שיש בהם קרבן עולה ויורד כטומאת מקדש וקדשיו ושבועת ביטוי], **ויש בה פדיון אף אם לא נטמאת**, שנאמר בעניין קרבן עולה ויורד "והביא את אֶשְׁמוֹ לַה' עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נִקְבָּה מִן הַצֹּאן כְּשֶׁבָה או שְׁעִירֵת עִזִּים לְחֲטָאת וְכֹפֶר עָלָיו הִכְהוּ מִחֲטָאתוֹ. וְאִם לֹא תִגִּיעַ דָּוַד יֵי שָׁה וְהִבִּיא אֶת אֶשְׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תָרִים או שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה ... וְכֹפֶר עָלָיו הִכְהוּ מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ. וְאִם לֹא תִשָּׂיג דָּוַד לְשְׁתֵּי תָרִים או לְשְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה וְהִבִּיא אֶת קִרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירֵת הָאֶפֶה סֵלֶת לְחֲטָאת ... וְכֹפֶר עָלָיו הִכְהוּ עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא מֵאֶחַת מֵאֶלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהִיָּתָה לִפְהוּ כְּמִנְחָה", ואמרו חכמים, שהסיבה שנאמר בקרבן עשיר "מִחֲטָאתוֹ", ללמד, שאם תחילה היה עשיר, והפריש מעות לקרבן בהמה, והעני, יביא ממקצת הדמים תורים או מנחה, והשאר חולין. והסיבה שנאמר בקרבן עני "עַל חֲטָאתוֹ", ללמד, שאם תחילה היה עני, והפריש עשירית האיפה למנחה, והעשיר, יביא קרבן עשיר, על ידי שיפדה את המנחה, ויוסיף עליה דמים לקנות בהמה, ומכאן שעשירית האיפה של מנחת חוטא נפדית, אף אם לא נטמאה.

סיכום דיני פדיון מנחות ונסכים		
טמאים	טהורים	
יש להם פדיון	לדעת שמואל – יש להם פדיון.	קדשו קדושת דמים בלבד
	לדעת רב כהנא – אין להם פדיון. [וכן דעת רבי אלעזר חוץ ממנחת חוטא שיש לה פדיון].	
	אין להם פדיון	קדשו קדושת הגוף בכלי שרת

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)

[פתרון לבעלי חשבונות מוגבלים](#)